

MARIBORSKI DELAVEC

Neodvisen političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 4.50 mesečno, četrtletno K 13.50, polletno K 27.—, celoletno K 54.—
Če si pride naročnik sam po list: Mesečno K 4.—, inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 20 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Wilson v Parizu. — Italija odnehava. — Sonnino baje odstopil.

Nečloveško postopanje Italijanov z našimi ujetniki.

Ljubljana, 11. marca 1919.

Vesti, ki prihajajo iz ujetniških taborov Gor. Italije osvetlujejo v pravi luči vso pomanjkljivost in korumpiranost italijanske vojaške uprave, ker si ne moremo misliti vlade, ki bi bila v perverznosti pritirala tako daleč, da bi za vedno organizirala umore tisoče in tisoče nesrečnih žrtev svetovne vojne, v prvi vrsti Jugoslovancev. Vesti, ki smo jih prejeli iz ujetniških taborov, so verodostojne, a to tembolj, ker nam jih prinašajo osebe, ki so z ljubeznijo in dolgotrajno vojno privezane na »mater« Italijo, ki nimajo narodno z Italijani nikakih nasprotstev in niti najmanjšega interesa, da bi razburjale svoje in prijatelje nesrečnih ujetnikov, s katerikoli senzacijo.

Dolgo časa smo odlagali s priobčenjem strašnih slik iz življenja naših ujetnikov v Italiji, ker nismo mogli verovati posameznim vestem. Danes

vemo pozitivno, da so italijanske oblasti pripravile jugoslovanskim ujetnikom ne taborišč, marveč pekel, v katerem jih počasi, a gotovo mučijo do smrti.

Dolžnost Evrope, ki se je s pravico zgražala nad germanskim barbarstvom in tevtonskimi grozotami, je, da napravi tudi v zavezniški Italiji red, ker obstoja danes grozno dejstvo, da je 20 odstotkov vseh ujetnikov podleglo nepopisljivim mukam.

Ujetniški tabori se nahajajo med Minciom in Tilmentom. Na zapadu tvori njih središče Verona s taborišči v mestu in okolici, osobito v trdnjavi Brocolo, Castel S. Pietro in južno od mešta pri Mozzacane. Največji je v Forte Brocolo in v Castel S. Pietro. Tam se nahaja 24.000 ujetnikov. Velika taborišča se nahajajo tudi ob reki Adiži, kjer spijo naši ujetniki po šotorih v blatu in vodi. Na Sv. večer 1918 je poplavlila voda vsa taborišča, da so morali vsi bežati in ostaviti one ma-

lenkosti, ki so jih imeli še seboj. Dalje na vzhodu je drugo središče Padova in južno od tega mesta Conselve, ki je spojen z njo z ozkotirno železnico. Številna taborišča se nahajajo tudi ob progi Vicenza—Treviso—Videm (Udine) in to ob Piavi v Sprezzianu, Susegani, Coneglianu, v Sacile in Casarsi. Glavna taborišča za Jugoslovane se nahajajo na beneški ravnini. Ta taborišča so obdana z visokimi žičnimi ograjami in zelo strogo zastražena. Jugoslovani so razdeljeni v oddelke »Centuria Nr. 3008, 1193, 1197 in 1198«. Vsi oni, ki se nahajajo v »Centuriji«, pripadajo »19 zona di lavori, prigionieri di guerra di Mantua-Treviso«. Obiskovanje teh taborišč je strogo prepovedano, a pristop je dovoljen samo v izjemnih slučajih s posebnim dovoljenjem. Konečno se nahaja mnogo ujetnikov tudi na tržaškem gradu. V ujetniškem taborišču v Mozzecanah je sedaj le malo ujetnikov. Prej jih je bilo mnogo tam, izmed njih dosti Ljubljančanov in Spodnještajercev. Kake razmere so vladale

Na planine!

Spomin na Ivana Macherja.

Na goro, na goro,
na strme vrhe!
Tja kliče in miče
in vabi srce.

Že pet let sem bil v Ljubljani, pa še nisem poznal okoli velike ljubljanske kotline se raztezajoči venec gor in planin drugače ko po imenu. Moja najvišja »tura« v vsem tem času je bil — Rožnik nad Tivolijem. Pa tudi tja sem zahajal bolj zaradi izborne kave in humorja gostilničarja Matijčka, kakor pa zaradi hribov samega. Moja z naduho in vplivi dvakrat prestane plućnice obložena dihalna, so odločno protestirala proti vsakemu koraku navkreber. Kot rojen Dolenjec, pa tudi sploh nisem poznal posebnega hrepenenja laziti po hribih. Za nas je vobče veljal znani izrek: Gora ni nora, le tisti je nor, kdor hodi gor! Če Dolenjec že tuintam poleze na kakšen hriboček, je ta izreden dogodek navadno v zvezi z božjo potjo in kar je z božjo potjo še v tesnejši zvezi: pijača. To velja zlasti za naša romanja na Trško Goro pri Novem mestu.

Pa tudi Ljubljančani v tisti dobi — to je pred četrto stoletjem — niso bili na boljšem glasu. Tako lepih, hvaležnih gorskih izletov, kot ravno naša »bela« Ljubljana, ima malo katero mesto. Sicer je tudi naš Maribor obkoljen z ličnim venčkom ljubkih gor in razgledobogatih hribov, ampak onega, kar človeka dviga še višje — planin, visokih planin tu pogreša pravi planinc, kot pogreša večja riba večjo vodo. Oba: Ljubljana in Maribor, pa imata nekaj skupnega: da Slovencem tako tu kot tam manjka prave ljubavi za turistiko. Nasprotno pa je — žal le v našo škodo, več ko dovolj dokazano, da je v nemškem življenju če že ne ljubezen, vsaj smisel za užitek za gorske izlete že pri mladini vkoreninjena. Kakšno neizmerno škodo nam je ta naša brezbriznost za turistiko in zanimanje za naše gore in planine tekom zadnjih desetletij rodila, to vidimo in občutimo še le danes, ko smo vendar prišli do zavesti, da za nas ne more in ne sme biti vseeno, kdo zahaja na gore in planine, ki so naša last. Danes še le uvidimo, kako z lahka so si naši sovražniki osvojili najlepše vrhove naše zemlje. In s čem drugim, kot da so že zdavno pred nami pridno zahajali po naših gorah in da so si

tam, kjer se jim je zdelo najlepše, zgradili svoje postojanke, svoje gorske in planinske koče? S tem pa, da so si brez našega dovoljenja na naših tleh, na naši zemlji postavljali svoje koče, so si prisvojali ne samo mali košček zemlje, kamor so postavili svojo zgradbo, marveč v tistem hipu so smatrali tudi vso dotično goro ali planino kot za svojo last. In da taka samolastna prisvojenja niso smatrali samo kot nekaj zgolj narodno-idealnega, marveč ob enem tudi za pravno veljavno nemško posest, o tem smo se še le začeli zavedati, ko je tekom zadnje dobe naše probujenosti tudi glede turisticke, na več važnih gorskih postojankah prišlo med nami in Nemci do preprirov in dolgovestnih civilnosodnih pravnih omenj. Omenjam samo, na takrat široko znano pravdo za naš Triglav, oziroma naše meje na Kredarici. Kdo nas je takrat slutil, kaj smo prodali za tistih par »goldinarjev«, za katere smo Nemcem prodajali svoje gorske pušče ali tudi le golo skalovje? Kdo nas je slutil, da s tistim za nas morda res brezpomembnim koščkom naše zemlje, da s to puščo, s tem kamenjem sami prodajamo našim največjim sovražnikom ob enem tudi našo kožo, našo kri, našo usodo? Da smo

tam, izhaja iz opisa umetnika italijanske narodnosti, od katerega smo izvedeli sledeče: Prvih 13 dni niso dobili v tem taborišču nobene druge hrane, razen koščka hrupa in vode.

(Konec prih.)

S koroške fronte.

Ljubljana, 14. marca. LDU. poroča iz uradnega vira, ob 9. zj. Koroška, dne 13. marca. Okrog 7. dop. je plul nemški zrakoplov nad Dravo proti Pliberku, ob 11. dop. pa preko Velikovca proti Wolfbergu. Zrakoplov so obstreljevale naše strojnice, nakar so Nemci odgo orili z ognjem iz strojníc na Rostat in Drenovce.

Osvojenje Sobote.

Pri osvojenju Sobote dne 13. marca so naši v okolici Sobote popolnoma pregnali sovražnika. Nemci, ki so to vas napadli, so obstojali iz regularnih čet iz Pivnika ter iz koroških tolp, vojaško preoblečenih in s klobuki. Imeli so 3 mrtve in več ranjenih, naši pa 3 ranjence.

Nemci obžaljujejo.

Povodom kršenja premirja z napadom na Soboto je poslalo vrhovno poveljstvo v Celovcu vojnemu poveljstvu v Ljubljani nastopno brzojavko: Vsled doslej še ne popolnoma pojasnjene pomote, so dne 8. marca lastni civilisti vjeli v Soboti 1 jugoslovanskega častnika ter 11 orožnikov in 10 prebivalcev ter jih odvedli v Celovec. Deželno poveljstvo obžaljuje te neprijetne dogodke, odredilo je preiskavo ter bo krivce kaznovalo. — Istočasno so bili vjetniki pri železn. mostu pri Grabsteinu oddani bližnjemu jugoslov. poveljstvu.

Političen pregled.

Mirovna konferenca. — Omejitev odločujočih. LDU. Berlin, 14. marca. (DKU.) »Berlin. Tgb.« poroča preko Haaga iz Pariza: Kakor smo že poročali, bo krog odločilnih oseb

bili mi sami tisti, ki smo vsenemškemu načrtu: osvojitve zemlje od Berolina do naše Adrije, po naši zemlji gradili nemško postojanko za postojanko? In da je bila res vsaka taka nemška kočja zgrajena na našem ozemlju, taka postojanka, taka predstraža za vsenemško nenasičeno žrelo to občutimo ravno sedaj, ko se na podlagi obstoječih razmer odločuje naša usoda. Danes, ko se gre za določitev obmejne črte, ki ima za daljno bodočnost odločiti usodo naše posesti in one naših sosedov, danes Nemci s ponosom kažejo tujim komisijam tudi na vsako tako postojanko, češ, poglejte, kdaj že je bilo to naša last! Pri tem se sklicujejo na svoje zemljevide, na katerih so naša pristna slovenska imena, kakor n. pr. Črna prst, prekrstili v »Schwarz-Finger«, Triglav v »Drei-Kopf« in tako dalje. Ali je tujcem, ki ne poznajo zgodovine teh nemških lopovščin, za meriti, ako raje verujejo na to, kar na prvi pogled vidijo?

Kdo je kriv teh za nas malo častnih razmer? Nemci? Ne! Mi sami!

(Dalje prih.)

Telefon.

II.

Trrrr—nk! Halo! — Tu »Universal! — In tu Škocijan! — Prirčno pozdravljen in polju — — — Kaj, kaj? — O nič tako nenavadnega, nemara je pri najini zvezi prišlo kaj vmes. — Ze mogoče in to v Vašo srečo. — Zakaj ljubi Škocijan? — Zato, ker če ne bi bilo med nama precej razdalje vmes, bi jo dobili po grbi, sploh koder bi

v Parizu omejen nadalje še tako, da bodo v komiteju samo še: Clemenceau, Lloyd Georg, Orlando in Wilson, ki bodo odločevali o vseh važnih načelnih vprašanjih. Sedaj obstoječi »Svet desetorice« pride še le v drugi vrsti v poštev.

Amerikanska živila za bivšo Avstro-Ogrsko. Iz Pariza poročajo: Prve pošiljave živil iz Amerike, ki so že na potu, vsebujejo za ozemlja bivše avstro-ogrske monarhije žito, mast, meso, čaj, kavo, riž in špeceriji. — Hoover, ki so ga imenovali za diktatorja preskrbe z živili bivše avstro-ogrske monarhije, bo v par dneh pričel organizirati svoje delovanje ter bo predvsem ustanovil ameriške ekspoziture na Dunaju, Budimpešti, Reki, Trstu, Prag in Ljubljani, kjer se bodo porazdeljevala živila, ki bodo prihajala v Reko in Trst. Z nadrobnim porazdeljevanjem bodo pričeli najkasneje 1. aprila. Značilno je, da delajo Italijani še vedno težkoče, kakor poročajo »Fremdenblattu« iz Berna. Posebno značilno je postopanje italijanskega ministra za prehrano, Crespija. Amerikanci pa postopajo v tem vprašanju le tako, kakor jim poročajo ameriške misije, ki so v državah nekdanje Avstro-Ogrske. Pri tem jih podpirajo Angleži. In kakor nam je že poročal jugoslovanski dopisni urad, je Amerika za grozila Italiji, da ustavi dobavo vojaških potrebščin, ako Italija nadaljuje svoji imperialistično politiko in ne otvori jugoslovanskih mej. Vsled tega tudi razumemo je zo italijanskih listov, ki zaniknejo vest o odpravi blokade v Adriji, češ, da je najvišji odbor zaveznikov v seji dne 9. t. m. priznal popolnoma italijansko stališče o vzdrževanju vojaške blokade. Eno pa je gotovo, da imamo že ameriške moke.

Podržavljenje avstro-ogrske banke v Pragi. Češki finančni minister dr. Alojz Rašin je praško podružnico Avstro-ogrske banke podržavljal, obenem je podržavljal tudi vse druge podružnice na Češko-slovaškem. Ta čin je popolnoma zmešal nemške finančne kroge. »Neue freie Presse« pretaka solze in pravi, da Nemška Avstrija nima več bankovnice spričo dejstva, da je v monarhiji za sedemindeset milijard bankovcev v prometu. Brez bankovnice da Nemci ne morejo živeti. In končno ponuja »Neue freie Presse« privilegij bankovnice in je prepričana, da ga bo prodala za zlato. Toda tudi za nas je ta korak češkega finančnega ministra velikega pomena.

Italijanka spomenica mirovnemu po-

padlo. — Oh, oh, tako radodarni ste, ljubi moj Škocijan? — Protestiram, ne bodite tako »anzüglich!« — Marja, kakšne vrste ptiček pa je zopet to? — No, gotovo čisto Vaše vrste. — Hvala, ljubi Škocijan! Sem se že vstrašil, da je ta »firma« zopet kakšna nova mednarodna komisija. — Takih komisij tu sploh nimamo. Maribor je in ostane slovenski. Basta! — Trenotek še, ljubi moj Škocijan! — No, kaj še? — Prosim zvežite me s številko 34. — Počakajte!

»Universal« je čakal in čakal. Koncem večnosti se vendar oglasi znani ljubki glas iz Škocijana.

Halo! — No, kaj je s številko 34! — Obžalujem, zasedena! — Vraga, škoda! — Zakaj pa? Se Vam mudi naročiti buteljke ali sodček vina? — Eno, ko drugo, bi ne bilo prenapčno, ampak — — — No, kaj, ampak? — Ampak moje želje po zvezi s številko 34, so v tem trenutku čisto drugega značaja. — A tako! Smem vedeti kakšen je ta značaj? — Hm! Ne vem, naj bi, ali naj bi ne! No, da, toliko tudi Vam lahko zaupam, da bi ravno od te številke rad zvedel, če ni v to tvrdko pred kratkem vstopil nek značaj, ki se ni rodil pod našim solncem. — Imajo li drugod drugo solnce? — To se razume, ljubi moj Škocijan! Tam preko naše Adrije n. pr. sije čisto drugo solnce. Tudi ko sem bil v Gradcu in na Dunaju in v Berolinu, se mi je vsaj zdelo, da sije tam čisto drugo solnce. Ampak, da se vrneva nazaj k številki 34. Bo treba še dolgo čakati na zvezo? — Mha! Hm! — Kaj ste rekli? — O nič posebnega. Pa da račun za to pogovor ne bo zopet previsok, kot Vam je bil najbrže pri

svetu. LDU. Rim, 13. marca. (Dun. KU.) Agencija Stefani poroča: Mirovni konferenci po italijanski delegaciji predložena spomenica ugotavlja, da se italijanske zahteve popolnoma strinjajo z Wilsonovimi temeljnimi načeli. Te zahteve se izražajo na kopnem v alpski meji, ki obsega zgornjo Adijo, Trentin in Julijsko Benečijo, na morju pa v izboljšanju položaja na Adriji brez preudca za narodne zahteve na novo nastalih držav. Zahteve Italije ne ogrožajo drugih dežel. Razen Bolcana mora Italija imeti tudi Brixen, da Nemci ne bodo imeli italijanskega južnega obronka v svojih rokah. Glede vzhodne meje poudarja spomenica, da se mora leta 1866. prekinjeno delo izpopolniti, če se hoče vrniti Evropi mir in vzdržati ravnotežje ob Adriji. Potrebno je, da se italijanska meja primakne do Julijskih alp. Nadalje naglašja spomenica zgodovinsko-geografsko enoto Julijske Benečije in poudarja da so Gorica, Trst, Pulj in Reka nedvomno italijanska kakor tudi mnogo drugih mest in vasi ob obali in v notranjosti dežele. Da se prekinjeno delo dovrši in izključi vsaka nevarnost, mora Italija dobiti primeren del Dalmacije. Spomenici so priložene statistične številke. Nadalje poizkuša spomenica dokazati, da izpopolnjuje Reka obrambo na kopnem in da udeležbi protinemški program rešitve jadranskega vprašanja. Londonski dogovor je dodelil Reko Hrvatski zaradi tega, ker ni predvidel razsula Habsburške monarhije, koje del je Hrvatska. Spomenica poizkuša dokazati škodo, ki bi nastala za italijanski Trst po konkurenci jugoslovanske Reke. Nadalje obrazlaga koncesije, do katerih bi bila Italija pripravljena na koncesije, da more Italija pričakovati, da se bodo izpolnile vse njene zmerne zahteve.

Nemiri v Nemčiji. LDU. Berlin, 14. marca. (DKU.) Včerajšnji dan je bil v splošnem miren. Napad, ki je bil naperjen proti zbirališču čet, se je izjalovil vsled energičnega nastopa vladnih čet. Med aretiranci v Lichtenbergu je tudi 10 žensk in deklic, ki so, kot se je ugotovilo, Špartakovcem donosale patrone in polnile pase za strojnice.

Velike izgube — žrtve nemirov. LDU. Berlin, 14. marca. (DKU.): Glasom poročil listov, je število ranjencev pri izgredih zadnjih tednov, izredno veliko. Kolikor se je moglo doslej ugotoviti, je bilo pri bojih ranjenih skoro 1000 civil. oseb.

»telefoni« št. I. Vam priporočam, ne čakajte danes na to zvezo. — Morda ljubi Škocijan, pa obstoji odkar je tvrdki pristopil nov »kompanjon« tudi še kakšna druga, nova telefonska zveza? Trrrr—nk! (Zveza naenkrat pretrgana. »Universal« zvoni in zvoni). Halo! Kaj vraga, pa je danes v tej najini zvezi? — Vremenski vplivi! — Mislite na meteorološke pojave? — Da, pa ne na Vaše, ki jih živa duša ne razume! — Oho, mar nisem dobro zadel, da dobimo drugo vreme? Prava reč! Da za enim sledi drugo vreme, to pač lahko vgame vsak tep — Trrrr—nk! (Zveza zopet pretrgana). Halo! Ljubi Škocijan, kaj bilo zopet to? — Klicala je številka 124. — Oh, moj prijatelj, gospod Wastian, vulgo Boštjan? — Imena nas nič ne brigajo, opraviti imamo s samimi številkami. — Prav, prav, ljubi Škocijan! Izvolite me torej zvezati s številko 41. (V slušalu se sliši dolgotrajno začudenje): Številka 41...? — Da, ravno to! (5 sekund pozneje). Halo! (Nemško). Kdo tam? — Tu Firma »Information Universal«. — Tu tvrdka Küster Ferdinand, alias Cecilija, alias Wastian, vulgo Boštjan! Želite naročiti sod vina? — Morda pozneje! Za zdaj bi le rad zvedel, če je naš gospod poslanec že doma? — Obžalujem, je še v Parizu! — Pri mirovni konferenci? — Da, v »Svetu desetorice«. — Smem vedeti, kaj je pravzaprav z Mariborom? — To lahko izveste. »Marburg ist deutsch in Maribor je slovenski!« — Ah, tako senzacija! — Da velika senzacija! Želite še kaj zvedeti? — Da, še nekaj: Ni te dni v Vaše tvr. ko vstopil nov »kompanjon«, ki ima svoje velike vinske zaloge pod Vezuvom? —

Trrrr—nk! kot bi bila strela iz jasnega udarila v telefon, zveza pretrgana.

Posebne vesti.

Kako je naš policijski šef dr. Senekovič osovražen pri Nemcih tudi v Gradcu, se zrcali iz nastopnega slučaja. Neki Fistravetz, nekoliko podoben dr. Senekoviču, se pelje v Gradec. Komaj izstopi na kolodvoru, že ga nahruči straža in ga aretirajo ter zmerja z surovimi izrazi, kakor »jugoslawischer Schweinehund« itd. Aretacija in psovanje je seveda takoj vzbudilo splošno pozornost, na ulici se je nabrala huj-skajoča demonstracija, ki je dozdevnega dr. Senekoviča spremila do policijske direkcije. Še le ko je je tu zadostno legitimiral, so uvideli zmoto in policijski uradnik je moral huj-skače še le z izjavo pomiriti, da je on osebno odgovoren, da dotičnik ni dr. Senekovič.

Meteorologično opazovanje.

Izboljšanje le trenutno — sicer depresija traja dalje vsled vulkan. vplivov na jugu — na severu temperatura nizka — diši po snegu — danes z „marelo“ v Limbuš.

Dnevne novice.

Velik sinfonični koncert vojaške godbe, priredi Štajersko obmejno poveljstvo v dobrodelne namene v veliki koncertni dvorani Götzove tovarne. Dan in vsopred se objavi.

Kazenska obravnava podpolkovnika Zwirna proti Tereziji Grubič radi obrekovanja podpolkovnika ob priliki krvavih dogodkov dne 27. januarja, češ da je podpolkovnik Zwirn že iz vsega početka imel namen pustiti streljati na nemške demonstrante — kar seveda spričo znanega poteka teh dogodkov ne odgovarja resnici — se je v svrhu zaslišanja nadaljnih prič prelozila.

Državna afera radi Kotscha in Riedla. Kakor znano, sta se adjunkta južne železnice Kotsch in Riedl neprosto voljno morala odpeljati v deželo, kamor ju je vleklo srce. Zdaj se pritožujeta pri svojih bratih v Gradcu, da se jima je godila sila. In značilno je, da se je — kakor poročajo graški listi — obrnila socialno-demokratska stranka na voditelja ljubljanskih jugoslovanskih socialnih demokratov Antona Kristana. Tudi italijanska vojaška komisija v Mariboru se je seveda morala vmešati v to »državno afero« ter napravila protokol, ki ga je poslala v — Rim. Pridružil se je tudi štajerski deželni glavar dr. pl. Kaan, ki je brzojavno protestiral v Ljubljani in v Beogradu. In tako bosta ta dva nemška huj-skača postala svetovno-slavna.

Reorganizacija orožništva. Iz Beograda poročajo: Reorganizacija orožništva na celnem ozemlju SHS je izvedena. Orožniški zbor se deli na 6 brigad. V Beogradu so nameščeni 3 bataljoni, v Sarajevu 3, v Zagrebu 3, Ljubljani 2, v Skoplju 2 in v Splitu 1 bataljon.

Društvo slov. odvetniških in notarskih uradnikov sklicuje sestanek vsega uradništva odvetniških in notarskih pisaren brez ozira na članstvo društva za nedeljo dne 16. t. m. dopoldne ob 10. uri v Narodni dom v Celju. Sklepi sestanka bodo principijelne važnosti za nadaljno delo naše organizacije; zaradi tega pričakujemo vsestranske udeležbe in se prosijo oni, ki ta poziv čitajo, da v bližnjih krogih delujejo za čim številnejšo udeležbo.

Wiederwohl — Formin. Prvi teden meseca januarja lanske let je razburjeno delavstvo napadlo davčnega pristava Josipa Wiederwolla, znanega po celnem ptujskem okraju po svojem neusmiljenem rekviriranju v forminski občini

Vsled dobljenih poškodb je potem umrl. Meseca junija lanskega leta se je vršila proti nekaterim udeležencem tega napada pred mariborsko poroto razprava, ki je postala znana po celi državi. Mariborsko državno pravdnništvo je streljalo s težko artilerijo na vrabce: Forminčane je obtožilo radi hudodelstva vstaja in raznih drugih deliktov. Obdolžitev vstaje so porotniki soglasno zanikali, pač pa je bila nek-ka Alojzija Muršič obsojena zavoljo težke telesne poškodbe na več let težke ječe, drugi so dobili samo po 4 mesece zapore. Proti Alojziji Muršič, ki služi svojo kazen v Begunjah, teče pravda Wiederwollve vdove za odškodnino 20.000 K. Pri porotni razpravi so seveda vsi obtoženci zavračali krivdo na vojaka Ludovika Muršiča, ker ni bil navzoč in se ni mogel braniti. Bil je namreč že od sv. čnice 1918 v vojaškem preiskovalnem zaporu, v preiskovalnem zaporu se nahaja še danes, po več kot enem letu. Korminski dogodek je spričo svetovnih dogodkov že davno pozabljen. Bivše vojaške oblasti so pač delale „temeljito“, t. j. počasi. Vprašamo merodajne faktorje, ali nas zopet čaka ponovitev razburjajoče kazenske razprave, žalostna slika starega avstrijskega birokratičnega in vašemu ljudstvu tako krivičnega sistema?

Einhauerjada. Škoda je pravzaprav papirja, če se bavimo še z Cinhauerjem. Ta človek je nekje v Brucku, od koder razveseljuje svoje sorodnike z različnimi pismi, v katerih grozi, da bo že pokazal javnim funkcionarjem v Mariboru. Zdi se nam, kakor otrok, ki žuga, da bo že pokazal, kadar bo velik. Sicer je pa Cinhauer pravi prototip mariborskega nemškega huj-skača.

„Visok“ obisk. Včeraj je posejil Maribor „velik prijatelj“ Slovencev bivši policijski svetnik v Ljubljani dr. Skubl.

Zadnje vesti.

Wilson prišel v Pariz.

Pariz, 15. marca. Wilson je prišel v petek zvečer v Pariz. Danes je pričel takoj z izpitivanjem francoskih teritorialnih vprašanj. V predkonferencah so sedaj rešena vsa druga vprašanja izvzemši dveh, namreč nemške zapadne meje in meje med Jugoslavijo in Italijo. Ravnotako so še v teku pogajanja o rešitvi onih zlasti gospodarskih pa tudi političnih vprašanj, ki tvorijo kompleks avstro-ogrske dedščine. Vsa ta vprašanja bodo po poročilih iz podučeni krogov rešena prihodnji teden v zvezi z jugoslovansko laškim mejnim vprašanjem.

Pašičev intervju. — Lahi postajajo ceneji.

Geneve, 14. marca. („Slov. Narod“.) Pariški „Le Journal“ od 12. t. m. prinaša intervju s Pašičem. Ljubljanski dogodek dokazuje le našo rastočo nervoznost. Pašič se izjavlja za miren razgovor z Italijo, toda nastopa proti londonski pogodbi, ki je bila sklenjena pod povsem drugačnimi pogoji. Včerajšnji „Secolo“ prinaša uvodnik, ki je v primeri z dosedanjimi glasovi laškega časopista zelo razumen in v katerem se odrekajo londonski pogodbi in Dalmaciji, pač pa še vedno zahtevajo. Tudi „Secolo“ se obrača proti Pašičevemu intervjuu.

Plebiscit za sporno ozemlje in jugoslov. delegacija.

Belgrad, 13. marca. („Več. list“.) Iz Pariza je došlo naslednje poročilo: Položaj je zaradi italijanskih imperialističnih zahtev za jugoslovane neugoden. Ker je odklonjen predlog za Wilsonovo posredovanje, ni izključno, da bodo Jugoslavlani prisiljeni zahtevati plebiscit za vse srbske, hrvatske in slovenske sporne kraje. Rumuni zanikajo pravico jugoslovancev do Vidina in Belecervke. Če odbor deseterice ne bi hotel pristati na plebiscit glede Banata in Primorja bi jugoslovanski delegati morali zapustiti Pariz.

Aneksija Reke po Italiji?

Zagreb, 15. marca. Iz Reke poročajo, da je poklical vojni poveljnik na Reki, admiral Grazioli k sebi advokata dr. Via, očeta znane-ega narodnega odpadnika. Ter mu izjavil, da bo Italija v prihodnjih dneh slovesno anektirala Reko. Pozval ga je dalje, naj kot Hrvat opozori svoje rojake na to italijansko odločbo, da se ne bo po nepotrebnem prelivala kri.

Preokret v držanju Italije.

Pariz, 13. marca. (Slov. Narod.) V držanju Italije nastaja važen preokret in sicer po posredovanju ene najvažnejših oseb. Ta preokret datira od 11. marca. Lahi se od tega dne ne angažirajo več za združenje Nemške Avstrije z Nemčijo, marveč so se celo pridružili opoziciji proti temu združenju torej francoskemu stališču, in to za dalekosežne koncesije kompleksom italijanskih aspiracij. Pri tej izpremibi laške politične fronte in popuščanju v jadranskem in avstrijskem vprašanju za dalekosežne kolonialne koncesije so sodelovali zlasti laški oficialni in nacionalistični krogi, dočim se stara leaderja laškega novinstva »Corriere delà Serra« in »Secolo« doslej tega preokreta še ne udeležujeta. Torkov članek »Corriera« proti Pichonovim izvajanjem glede Avstrije je najbrže zadnji poskus te skupine, braniti izgubljene pozicije.

Laško-jugoslovanski spor ponehava? — Na vrsto pridemo prihodnji teden. — Wilson deluje. — Sonnino odstopil?

Pariz, 13. marca. („Slov. Narod“.) Naš pariški korespondent poroča, da je v jugoslovansko-laškem sporu opaziti, da spor odločno ponehava in da se je zelo približal prihodnemu sporazumu. Stvar datira od 11. marca in je v zvezi s preokretom Italije v avstrijskem vprašanju in s koncesijami, ki jih Lahi drugje dobe. Določitev jugoslovansko-laške meje pride zato prihodnji teden in sicer že začetkom tedna, najbrže v torek, na dnevni red. — Wilson je tudi med svojo odsotnostjo po svojih zaupnikih najenergičnejše deloval za kompromis. Po poročilu drugega našega pariškega posebnega poročevalca se v pariških političnih krogih govori in veruje vest, da odstopi Sidney Sonnino, laški minister zunanjih zadev, ker se ne strinja več z novim kurzom laške zunanje politike. Prvi naš pariški posebni poročevalec pa javlja, da je Sonnino to svojo namero že opustil in da je pripravljen izjaviti svoje soglasje s francoskim načrtom glede Avstrije in s kompromisom v jadranskem vprašanju ter da ostane, ker so Italiji obljubljene dalekosežne kompenzac. koncesije.

Bern, 14. marca. („Slovenec“.) V švicarskih diplomatskih krogih se je 12. t. m. razširila vest o novi rešitvi jugoslovanskega vprašanja pod vplivom zelo visoko stoječe francoske vojaške osebe. Jugoslovanski-italijanski spor so v mirovnem posvetu baje sklenili rešiti na ta način, da se Italija odpove aneksiji zasedenih krajev, zato pa dobi odškodnino: 1. V kolonijah, 2. na ta način, da se ozemlje Hrvatov in Slovencev združi v eno državo, ki naj bi bila v najtesnejši gospodarski zvezi z Italijo. S to rešitvijo Sonnino prvotno ni bil zadovoljen in je podal ostavko. Konečno pa se je dal prepričati, da bi taka rešitev bila za Italijo in Francijo, kakor tudi za vso entento za sedaj najboljši izhod iz zamotane situacije.

Obravnava proti napadalcu na Clemenceaua.

LDU. Pariz, 14. marca. (Brezlično) Danes se je pred tretjim vojnim sodiščem pod predsedstvom polkovnika Hiverta pričela obravnava proti Emilu Cottinu, ki je dne 19. febr. oddal devet strelav na ministrskega predsednika Clemenceaua.

Diktator Hooyer odstopil.

Amerikanski diktator za uvoz živil v ozemlje bivše avstro-ogrske monarhije je v četrtek odstopil.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavnica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Poslovalnica avstrijske razredne loterije

Rezervni fondi nad 4.000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sama.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predajne na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje borzna naročila najkulantnije.

Elegantni površnik

popolnoma novi, pepelnate barve, za velikega in močnega gospoda se odda v Nagy-jevi cesti 10-II. Na ogled po 10. uri dop.

Punčka (puža)

z vozičkom in 2 krasni podobi se zamenja za živila. Nagy-jeva cesta 10-III.

Lokal

za trgovino v Mariboru ter prostor za delavnico, se v mestu ali okolici vzame v najem. Ponudbe na: A. Vrečar, Ljubljana, Stari trg št. 5.

Mirna begunska družina

išče v slovenskem delu Štajerske zračno, meblirano stanovanje, obstoječe iz kuhinje in 1 sobe in sicer za 1. ali 15. april. Ponudbe na upravnishvo lista pod »Stanovanje 15«.

Prostor

sposoben za mizarstvo obrt se išče v najem. Ponudbe pod »Mizarstvo« na upravnishvo.

Pisalni stroj

se kupi. Cenjene ponudbe pod »Stroj« na anončno ekspedicio Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/I.

Pri slovenski rodbini išče

sobo

če mogoče tudi prehrano, naš sourednik. Ponudbe na uredništvo lista.

Slanino in zaseko

odda v vsaki množini

A. Vertnik, Maribor, Sodnijska ul. 17
trgovina z mešanim blagom.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu uljudno naznanjam, da zopet izvršujem

sobno-slikarsko in pleskarsko obrt v Mariboru.

Za cenj. naročila se priporočam.

Anton Vaupotič, slikar
Maribor ob Dr., Mozartova cesta 58.

Raznašalci časopisov

se sprejmejo v upravnishvu »Mariborskega delavca«.

Knjigarna in veletrgovina papirja

Vilko Weixl

Maribor, Glavni trg 22

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih razglednic, raznega papirja in sploh vseh pisalnih in šolskih potrebščin.

V zalogi razne šolske ter leposlovne knjige, tudi v hrv. jeziku.

Prevzame naročila na štamplije.

Še v zalogi se nahajajoče drobnarije in igrače se razprodajo.

V kratkem se otvori lastna knjigovoznica.

Slovenci! Slovenke! Go-
vorite povsod samo slovenski!

I. in največja jugoslovanska
tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila

barva vedno vsakovrstno blago

čisti obleke

pere vsakovrstno perilo, po katero pošlje brezplačno na dom

svetlolika ovratnike, zapestnice, srajce.

Jos. Reich
Ljubljana

Tovarna: Poljanski nasip št. 4
Podružnica: Šelenburgova ul. št. 3

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Exportna trgovina
Franjo Vidovič

Maribor, Cvetlična ulica št. 15

Preskrbuje prodajo in nakup vseh
v trgovino spadajočih stvari.

Juraj Gredlič, brivec
v Tegetthoffovi cesti 22 se priporoča jugoslovanskemu občinstvu.

Agitirajte za »Mariborskega Delavca« in med prijatelji našega tiska za »Tiskovno zadruhu« v Mariboru.

Naznanilo!

Franc Šket

avtomobilni, vozovni lakirnik in sedlar

Maribor, Cvetlična ul. 9

je otvoril z 15. marcem t. l. svojo delavnico.

Prevzamejo se vsa v to stroko spadajoča nova dela, kakor tudi popravila.

THE REX CO

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 7-I

(nasproti glavni pošti)

Trgovina z pisalnimi, razmnoževalnimi in računskimi stroji, pisarniškim pohištvom ameriškega sistema, ter vsemi pisarniški potrebščinami.

Sprejemajo se vsa tovrstna popravila.